

INFORMACJA OPISOWA O KSZTAŁTOWANIU SIĘ **WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ** **ZA PIERWSZE PÓŁROCZE 2017 ROKU**

Ustawa o finansach publicznych wskazuje, iż za półrocze samorząd oprócz informacji półrocznej o przebiegu wykonania budżetu Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego, z realizacji planu finansowego samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, przedkłada także informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej. Podobnie jak materiał dotyczący realizacji budżetu również i w przypadku Wieloletniej Prognozy Finansowej dokument ten zawiera zarówno część opisową jak i tabelaryczną. Zakres i forma niniejszej informacji zostały sporządzone przede wszystkim w oparciu o uchwałę Nr IX/58/2015 Rady Powiatu z dnia 30 czerwca 2015 roku. W części tabelarycznej dokonano porównania najistotniejszych pozycji załącznika nr 1 do uchwały Rady Powiatu przyjmującej Wieloletnią Prognozę Finansową Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego w odniesieniu do danych z I półrocza b.r. Załącznik nr 2 niniejszej informacji jest z kolei odwzorowaniem załącznika dotyczącego Wieloletnich Przedsięwzięć Finansowych.

I. ZMIANY W PLANIE WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ DOKONANE PRZEZ RADĘ POWIATU

Rada Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego zatwierdziła uchwałą Nr XXIV/186/2016 z dnia 28 grudnia 2016 roku Wieloletnią Prognozę Finansową powiatu na lata 2017-2036.

W okresie objętym informacją Rada Powiatu podjęła 6 uchwał w sprawie jej zmiany. Wynikały one głównie z faktu, iż podstawowe wartości określające budżet powiatu zmieniły się w porównaniu do przyjętej na 2017 rok uchwały budżetowej. Zmiany wyniku budżetu przyczyniały się do konieczności zaangażowania tzw. „wolnych środków” oraz zmian planowanej wysokości emisji obligacji, co nakłada na samorząd obowiązek dostosowania Wieloletniej Prognozy Finansowej. Wpływ na prognozę miał fakt dokonanych korekt w zakresie dochodów głównie wynikających ze zwiększenia dotacji celowych pochodzących z budżetu państwa na zadania bieżące. Ujemnie natomiast na budżet wpłynęło umniejszenie części oświatowej subwencji ogólnej. Udało się także przystąpić do realizacji kolejnych projektów dofinansowanych z środków zewnętrznych, czy to bezpośrednio czy też poprzez inny samorząd. Efektem tego były częste zmiany aby dostosować się do wymogów formalnych stawianych przez beneficjenta. Znaczna część z nich dotyczyła sfery bieżących wydatków, ale także przypisano środki na zakupy inwestycyjne. Ponadto wzorem poprzednich lat uzyskano dodatkowe wsparcie w formie dotacji z porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, a także z tytułu pomocy finansowej. Wachlarz dziedzin które współfinansowano obejmował między innymi zadania sfery pomocy społecznej, z zakresu zadań drogowych, a także kultury, sportu czy ochrony środowiska. Samorządy wspierają finansowo

zarówno wydatki bieżące jak i inwestycyjne. Urealniano także dochody jednostek organizacyjnych o dodatkowe źródła.

Powyższe zmiany wprowadzone po stronie dochodowej miały oczywiście wpływ na stronę wydatkową. Ponadto i te zachodzące w grupie rodzajowej wydatków majątkowych doprowadziły do jego zmian, a szczegółowa informacja w tym zakresie została złożona w części I dokumentu, czyli dotyczącej przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 roku.

Dokonując analizy wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej w miesiącu grudniu ubiegłego roku do ostatniej zmiany z czerwca, to jak już wcześniej zauważono, spowodowały one także zmiany w planowanych kwotach. Wprowadziły one na tyle modyfikacje budżetu, aby poprawić wielkości rzutujące na zachowanie relacji o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niestety, nie wszystkie kwoty mogły być brane pod uwagę do przeliczania na przyszłe lata biorąc pod uwagę jednorazowy ich charakter.

W celu prawidłowości wskaźników określających wieloletni plan nadal należy czynić starania w kierunku obniżania wydatków bieżących, co pozwoli na spłatę zwiększonego długu, który jest wynikiem zatwierdzenia wieloletniego planu inwestycyjnego. Niestety, zgodnie z analizami przynajmniej część jednostek oświatowych nie ma zbilansowanych wydatków do końca roku.

Uzupełniając, należy dodać, iż zgodnie z decyzjami Zarządu Powiatu już z poprzedniego roku niektóre z wydatków przypisanych do tegorocznego budżetu znalazły pokrycie z tzw. „wolnych środków”.

Analizując część załącznika nr 1 dotyczącą wskaźników spłaty zadłużenia Wieloletniej Prognozy Finansowej, to na koniec czerwca wszystkie spełniają ustawowe wymogi.

Zmiany dotyczące zarówno planowanych dochodów jak i planowanych wydatków - według stanu na dzień 30 czerwca b.r. wpłynęły ostatecznie na wynik budżetu w następującym zakresie:

DOCHODY

Plan **91.139.477,00 zł**

Wykonanie **48.768.140,67 zł** co stanowi 53,51% w tym:

- dochody bieżące:
  - plan **88.870.493,00 zł**,
  - wykonanie **47.761.662,20 zł**, co stanowi 53,74%;
- dochody majątkowe:
  - plan **2.268.984,00 zł**,
  - wykonanie **1.006.478,47 zł**, co stanowi 44,36%.

Realizacja dochodów została szczegółowo opisana w informacji opisowej o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 roku. W znacznej części przebiega prawidłowo. Kluczowym dochodem własnym powiatu jest udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i tak jak w latach poprzednich w analogicznym okresie odbiega jego wykonanie od 50,00%. Niskie do

upływu czasu wykonanie występuje z tytułu dochodów majątkowych. Związane jest to głównie z przypisaniem w okresie I półrocza dotacji z pomocy finansowej na wspólną realizację zadań inwestycyjnych z zakresu dróg. Procedury przetargowe dokonywane są w III kwartale i dopiero wówczas będzie można określić ostateczną wysokość dofinansowania konkretnych zadań.

Wykonanie pozostałych dochodów przebiega w miarę prawidłowo. Niektóre pozycje zostały zrealizowane w 100,00% i wskazują na możliwość ponadplanowego ich wykonania, chyba że jest to dochód jednorazowy.

Ponieważ do wyliczeń prognozy na lata następne przyjęto wartości wynikające z planów budżetu 2017 roku, spowodowało to pewne zmiany w prognozach lat następnych. Jednakże nie przyniesie to ujemnego skutku podczas ich realizacji ponieważ i prognozowane wydatki uległy odpowiedniej zmianie.

WYDATKI

Plan **102.456.119,00 zł**

Wykonanie **43.665.158,53 zł** co stanowi 42,62% w tym:

- wydatki bieżące:
  - plan **85.800.943,00 zł**,
  - wykonanie **42.022.709,58 zł**, co stanowi 48,98%;
- wydatki majątkowe:
  - plan **16.655.176,00 zł**,
  - wykonanie **1.641.448,95 zł**, co stanowi 9,86%.

Realizacja wydatków bieżących ogółem przebiega w miarę prawidłowo do upływu czasu. Jednak w grupie tej odnotowano niski procent realizacji wydatków w zakresie remontów, które w znacznej części przewidziane są na III kwartał b.r. i dotyczą sfery drogownictwa. Zdarzyły się także sytuacje wyższego jak wskazuje na to upływ czasu wydatkowania środków, głównie w zakresie zadań oświatowych. Analiza tej sytuacji odbywa się na bieżąco, kluczowym będzie tutaj III kwartał kiedy oszacowane zostaną ostateczne potrzeby w tym zakresie. Wpływ na wyższe wykonanie częściowo mogło mieć wdrożenie waloryzacji płac w administracji i obsłudze jednostek organizacyjnych (poza jednostkami finansowanymi z budżetu państwa).

Należy dodać, iż odstające wykonanie od 50% zarówno w górę jak i poniżej w grupie udzielonych z budżetu dotacji, wynika z terminów określonych w umowach.

Z kolei niski procent wykonania wydatków majątkowych spowodowany jest trwającymi procedurami, a także wydłużył się z uwagi na oczekiwane wyniki w przypadkach dotyczących realizacji inwestycji gdzie aplikowaliśmy o środki zewnętrzne. Ponadto należy wspomnieć, iż pewne czynniki zewnętrzne mogą również spowodować, przesunięcie niektórych z zadań do realizacji na rok następny.

WYNIK BUDŻETU

Planowana kwota deficytu na dzień 30 czerwca w porównaniu do pierwotnie określonej została zwiększona o **5.049.948,00 zł**, do kwoty **11.316.642,00 zł**. Deficyt w budżecie w analizie półrocznej zaplanowany jest do spłaty poprzez emisję obligacji na poziomie **7.700.000,00 zł** oraz z tzw. „wolnych środków” w wysokości **3.616.642,00 zł**.

Z kolei realizacja budżetu w I półroczu zakończyła się jak wynika to z informacji o wykonaniu budżetu, nadwyżką w wysokości **5.102.982,14 zł**. Kwota ta uwzględnia między innymi środki z części oświatowej subwencji ogólnej na kolejny miesiąc.

Spłata rat kredytów oraz odsetek dokonywana jest zgodnie z terminami wynikającymi z podpisanych w tym zakresie umów.

Uzupełniając powyżej należy dodać, iż na dzień 30 czerwca do dyspozycji samorządu pozostaje z tzw. „wolnych środków” kwota **2.543.471,67 zł**. Konstrukcja Wieloletniej Prognozy Finansowej na dzień dzisiejszy jest taka, iż daje w niewielkim stopniu możliwości rozdysponowania ich na wydatki bieżące, ale przede wszystkim przeznaczenie na zadania inwestycyjne, bądź jeżeli sytuacja pozwoli na spłatę zadłużenia.

II. UZUPEŁNIENIE DO TABELARYCZNEGO ZAŁĄCZNIKA NR 1 NINIEJSZEJ INFORMACJI

WIELKOŚCI ZADŁUŻENIA

Tytułem uzupełnienia i podkreślenia najistotniejszych wartości należy wskazać, iż ostatecznie, kwota długu na koniec 2017 roku zaplanowana jest na poziomie **17.675.016,00 zł**. W porównaniu do kwoty pierwotnie określonej w Wieloletniej Prognozie Finansowej kwota zadłużenia wzrosła o **1.211.131,00 zł**. Przyczyna tego zjawiska wynika z faktu, iż pierwotnie przyjęty dokument bazował na kwotach wynikających z projektu budżetu. W trakcie I półrocza podejmowane były decyzje o zabezpieczeniu brakujących kwot na zadania inwestycyjne na które nie uzyskano wsparcia z źródeł zewnętrznych.

Dokonując analizy wysokości globalnej kwoty zadłużenia uwzględniając dokonane w b.r. spłaty wraz z odsetkami według stanu na dzień 30 czerwca b.r. sięgając aż do 2036 roku, to opiewa ona na wartość **33.434.433,34 zł**, w tym uruchomienie w 2018 roku kolejnych serii obligacji na planowaną kwotę **6.300.000,00 zł**.

Wielkość zadłużenia mieści się w obecnie obowiązujących wskaźnikach.

III. INFORMACJA O PRZEBIEGU REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ OKREŚLONYCH W ZAŁĄCZNIKU DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ

Załącznik nr 2 do niniejszej części informacji półrocznej prezentuje kształtowanie się realizacji

Wieloletnich przedsięwzięć finansowych w podziale na:

- wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),
- wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe.

Planowany okres realizacji poszczególnych zadań najdłużej sięga 2021 roku.

W dalszej części opisowej zostaną wskazane istotne przyczyny zmian, a także podsumowane wykonanie w okresie I półrocza w odniesieniu do poszczególnych elementów wchodzących w skład Wieloletnich Przedsięwzięć Finansowych.

W celu ułatwienia analizy numeracja zadań została przywołana zgodnie z załącznikiem nr 2 do ostatnich zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej dokonanych w I półroczu, czyli uchwały Nr XXX/234/2017 z 27 czerwca b.r.

Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

Zadania ujęte w tym punkcie dotyczą zarówno wydatków bieżących jak i majątkowych. W porównaniu do zadań określonych jeszcze w grudniu 2016 roku przypadających do realizacji na 2017 rok, to odnotowano zmiany zarówno w związku z uwzględnieniem nowych przedsięwzięć, ale także w kwotach zadań pierwotnie przyjętych. Należy wyjaśnić, iż w dwóch przedsięwzięciach występują zarówno wydatki bieżące jak i inwestycyjne, stąd dwie odrębne pozycje w załączniku. Wobec powyższego wydatki majątkowe w tych przypadkach zaplanowane na rok 2017 są jednocześnie łącznymi nakładami projektów.

Zmiany wprowadzone w zakresie przedsięwzięć dokonane w I półroczu 2017 roku dotyczą tylko niżej wymienionych zadań i przedstawiają się następująco (zgodnie z numeracją w załączniku):

• **wydatki bieżące**

- poz. 1.1.1.2 - projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance - zwiększenie o kwotę **172.842,00 zł**, plan po zmianie **1.166.342,00 zł** (łącznie nakłady bez zmian),
- poz. 1.1.1.4 - projekt „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wielkopolskim” - Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wielkopolskim - zwiększenie o kwotę **8.748,00 zł**, plan po zmianie **144.022,00 zł** (łącznie nakłady bez zmian),
- poz. 1.1.1.5 - nowy projekt „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 BIS” - Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wielkopolskim - przypisanie kwoty **40.000,00 zł** (ogółem nakłady na lata 2017-2019 **432.372,00 zł**),
- poz. 1.1.1.6 - nowy projekt „Doświadczam siebie i świat. Zajęcia matematyczno-przyrodnicze i terapeutyczne dla uczniów i uczennic Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - przypisanie kwoty **210.977,00 zł** (ogółem nakłady na lata 2017-

2020 453.492,00 zł);

- **wydatki majątkowe**

- poz. 1.1.2.2 - projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance - zwiększenie kwoty o **99.013,00 zł** (przeniesiono z 2016 roku), łączne nakłady zwiększono o kwotę **7.790,00 zł**, po zmianie wynoszą **99.013,00 zł**,
- poz. 1.1.2.4 przeniesiony z poz. 1.3.2.18 - projekt „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa - Szpital Powiatowy w Trzciance” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - zmniejszenie w roku bieżącym oraz łącznych nakładów o kwotę **1.838,00 zł**, plan 2017 roku po zmianie **248.162,00 zł** (łączne nakłady po zmianie **330.883,00 zł**),
- poz. 1.1.2.5 przeniesiony z poz. 1.3.2.19 - projekt „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa - Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - zmniejszenie w roku bieżącym oraz łącznych nakładów o kwotę **1.838,00 zł**, plan po zmianie na 2017 rok wynosi **248.262,00 zł** (łączne nakłady po zmianie **330.883,00 zł**),
- poz. 1.1.2.6 - nowy projekt „Doświadczam siebie i świat. Zajęcia matematyczno-przyrodnicze i terapeutyczne dla uczniów i uczennic Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - przypisanie kwoty **59.141,00 zł** na rok 2017 (ogółem nakłady na lata 2017-2020 **59.141,00 zł**).

Odnosząc się zbiorczo typowo do wydatków, to realizacja za I półrocze 2017 roku, przedstawia się następująco:

- **wydatki ogółem:**

- plan **2.259.055,00 zł**,
- wykonanie **603.465,62 zł**, co stanowi 26,71%, z tego:

- **wydatki bieżące:**

- plan **1.604.577,00 zł**,
- wykonanie **512.445,62 zł**, co stanowi 31,94%;

- **wydatki majątkowe:**

- plan **654.478,00 zł**,
- wykonanie **91.020,00 zł**, co stanowi 13,91%.

Jak wynika z powyższego finansowanie zadań przewidziane jest w znacznym stopniu na II półrocze.

Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe

W tej części w I półroczu 2017 roku odnotowano zmiany planu pod względem zadań w zakresie wydatków majątkowych jak i również bieżących.

W przypadku kwot w **grupie wydatków bieżących** wprowadzono nową umowę, a także odnotowano zwiększenie w stosunku do tych pierwotnie określonych na 2017 rok, z uwagi na konieczność dostosowania wysokości planowanych dotacji dla placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez stowarzyszenia do aktualnie obowiązującej stawki na dziecko.

Zmiany przedstawiają się następująco:

- poz. 1.3.1.1 - nowe przedsięwzięcie - umowa ubezpieczenia Or.272.4.2016.ST w Starostwie Powiatowym w Czarnkowie - Ochrona ubezpieczeniowa mienia - przypisanie kwoty **101.350,00 zł** (ogółem nakłady na lata 2017-2019 **304.050,00 zł**),
- poz. 1.3.1.2 - placówka opiekuńczo-wychowawcza zlecona do prowadzenia Stowarzyszeniu na Rzecz Dziecka i Rodziny w Krzyżu Wlkp. - „Słoneczny Dom” w Krzyżu Wlkp. - zwiększenie w roku bieżącym i łącznych nakładów o kwotę **8.540,00 zł**, plan po zmianie na 2017 rok wynosi **546.885,00 zł** (łączne nakłady po zmianie **1.591.962,00 zł**),
- poz. 1.3.1.4 - placówka opiekuńczo-wychowawcza zlecona do prowadzenia Stowarzyszeniu Pomagajmy Dzieciom w Trzciance - „Przyjazny Dom” w Trzciance - zwiększenie o kwotę **17.524,00 zł**, plan po zmianie na 2017 rok wynosi **561.004,00 zł** (łączne nakłady zwiększenie o **106.292,00 zł**, po zmianie **2.823.692,00 zł**).

W przypadku kwot w **grupie wydatków majątkowych** dwa przedsięwzięcia (o czym była mowa wyżej) przeniesiono do grupy „Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.)”, a jedno stało się jednoroczne i w związku z tym nie widnieje już w przedsięwzięciach wieloletnich. Pozostałe zmiany kwot w zakresie nakładów na zadania przedstawiają się jak poniżej:

- poz. 1.3.2.9 - Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1337P w miejscowości Mężyk - rok 2017 bez zmian (łączne nakłady zmniejszenie o kwotę **200.000,00 zł**, po zmianie **225.000,00 zł**),
- poz. 1.3.2.11 - „Przebudowa drogi - Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Tarnówko” - zmniejszenie w roku bieżącym oraz łącznych nakładów o kwotę **12.854,00 zł**, plan po zmianie na 2017 rok wynosi **65.746,00 zł** (łączne nakłady po zmianie wynoszą **145.746,00 zł**),
- poz. 1.3.2.12 - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń - Trzcianka - zwiększenie planu na 2017 rok o kwotę **812.703,00 zł**, plan po zmianie wynosi **3.779.709,00 zł** (zwiększenie kwoty łącznych nakładów o **804.587,00 zł**, po zmianie **3.842.587,00 zł**),
- poz. 1.3.2.20 przeniesiona z poz. 1.3.2.14 („Przebudowa i rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego w Czarnkowie w zakresie sal dydaktycznych oraz sali sportowej wraz z zapleczem) - z uwagi na niezakwalifikowanie się o dofinansowanie z środków unijnych powstała nowa koncepcja i nazwa zadania „Budowa sali sportowej wraz z zapleczem sanitarno-

higienicznym oraz termomodernizacja i remont przyległego do niej budynku dydaktycznego w Liceum Ogólnokształcącym im. Janka z Czarnkowa w Czarnkowie” oraz zabezpieczenie szacowanej kwoty częściowo środkami własnymi - zwiększenie planu na 2017 rok o kwotę **1.000.000,00 zł**, plan po zmianie wynosi **1.500.000,00 zł** (łącznie nakłady na zadanie zwiększono o kwotę **2.500.000,00 zł**, po zmianie **3.500.000,00 zł**).

Tytułem podsumowania grupy „Wydatków na programy, projekty lub zadania pozostałe”, środków wydatkowanych w I półroczu 2017 roku w odniesieniu do planu z 27 czerwca b.r., sytuacja przedstawia się następująco:

- **wydatki ogółem:**
  - plan **11.113.696,00 zł**,
  - wykonanie **1.721.634,16 zł**, co stanowi 15,49%.
- **wydatki bieżące:**
  - plan **1.209.239,00 zł**,
  - wykonanie **622.005,16 zł**, co stanowi 51,44%;
- **wydatki majątkowe:**
  - plan **9.904.457,00 zł**,
  - wykonanie **1.099.629,00 zł**, co stanowi 11,10%;

Uzupełniając informację opisową w zakresie zrealizowanych w I półroczu wydatków, wynikających z Wieloletnich Przedsięwzięć Finansowych, należy wskazać, iż odstępstwa od 50,00% poziomu wydatkowanych środków wynikają z terminów płatności wynikających z trwających procedur, a także tych wskazanych w umowach. Wobec powyższego środki wydatkowane na ww. cel w I półroczu dotyczyły głównie grupy wydatków bieżących.

Sporządził:
Skarbnik Powiatu
Ewa Dymek